

การบริหารจัดการศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ของครูประจำศูนย์การเรียนรู้ชุมชน
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครศรีธรรมราช

กอบกุล กลับอำไพ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2551

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

การบริหารจัดการศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ของครูประจำศูนย์การเรียนรู้ชุมชน
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครศรีธรรมราช

กอบกุล กลับอำไพ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2551

ดิขลิทธิของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

**THE ADMINISTRATIVE MANAGEMENT OF COMMUNITY
LEARNING CENTERS OF TEACHERS IN COMMUNITY
LEARNING CENTERS UNDER NAKHON SI THAMMARAT
PROVINCIAL OFFICE OF THE NON-FORMAL
AND INFORMAL EDUCATION PROMOTION**

KOBKUL KLABUMPAI

**Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the Master
of Education Master Degree in Educational Administration
Nakhon Si Thammarat Rajabhat University
Academic Year 2008**

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การบริหารจัดการศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ของครูประจำศูนย์การเรียนรู้ชุมชน
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา
ตามอัธยาศัย จังหวัดนครศรีธรรมราช

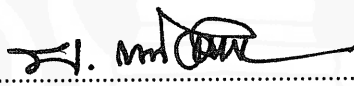
ผู้วิจัย

นางกอบกุล กลีบอำไพ

สาขาวิชา

การบริหารการศึกษา

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

.....ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล นิมสุวรรณ)

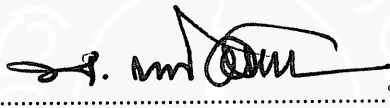
.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทรา)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รุ่งชัย มาศสุพงศ์)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน

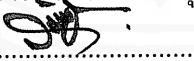
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล นิมสุวรรณ)

.....กรรมการ

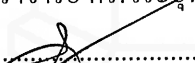
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทรา)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รุ่งชัย มาศสุพงศ์)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิระยุทธ ชตะกาญจน์)

.....กรรมการ

(นายสุศักดิ์ อนันต์)

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อภิณหพร สถิตภาคีกุล)

(อาจารย์อำพล ศิริพันธ์)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

วันที่ 13 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2552

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การบริหารจัดการศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ของครูประจำศูนย์การเรียนรู้ชุมชน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัย จังหวัดนครศรีธรรมราช
ผู้วิจัย	นางกอบกุล กลั้วอำไพ
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ประธานอาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล นิมสุวรรณ
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทรา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธงชัย มาศสุพงษ์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารจัดการจัดการศูนย์การเรียนรู้ชุมชน
ของครูประจำศูนย์การเรียนรู้ชุมชน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ
การศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครศรีธรรมราช และ2) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค ของครูประจำศูนย์
การเรียนรู้ชุมชนที่มีต่อการบริหารจัดการศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ตามมาตรฐานศูนย์การเรียนรู้ชุมชน
ประชากรในการศึกษา คือ ครูประจำศูนย์การเรียนรู้ชุมชน จำนวน 127 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหา
อุปสรรคที่มีต่อการบริหารจัดการศูนย์การเรียนรู้ชุมชน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ
ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารจัดการศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ของครูประจำศูนย์การเรียนรู้ชุมชนสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครศรีธรรมราช
โดยภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามาตรฐานด้านปัจจัยมีค่าเฉลี่ย
มากที่สุด รองลงมาคือ มาตรฐานด้านผลผลิต และมาตรฐานด้านกระบวนการ ตามลำดับ

2. ปัญหา อุปสรรค ที่มีต่อการบริหารจัดการศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ของครูประจำศูนย์
การเรียนรู้ชุมชน ตามมาตรฐานศูนย์การเรียนรู้ชุมชน สรุปได้ดังนี้

2.1 มาตรฐานด้านผลผลิต โดยภาพรวมพบว่าผู้รับบริการไม่สามารถเรียนรู้ได้ด้วย
ตนเองอย่างต่อเนื่อง ไม่มีทักษะความรู้พื้นฐาน ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรม ได้ครบถ้วนทุกกิจกรรม
ไม่ได้นำองค์ความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาตนเองในการสร้างงาน อาชีพ ไม่เคารพกฎ ระเบียบ ขาดความ

รับผิดชอบ ความกระตือรือร้นในการรับความรู้ และศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งการเรียนรู้
ภูมิปัญญา นักศึกษาสอบตกเป็นจำนวนมาก ไม่มีความตระหนักในคุณค่าหรือประโยชน์ในกิจกรรม
การเรียนรู้

2.2 มาตรฐานด้านกระบวนการ โดยภาพรวมพบว่าไม่ได้มีการสำรวจสภาพปัญหา
ความต้องการของคนในชุมชน ไม่ได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้รับบริการเป็นสำคัญ ไม่มีระบบ
นิเทศติดตามผล ภาควิชาเครือข่ายไม่ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรม การสนับสนุนงบประมาณ
วัสดุ อุปกรณ์ ครูประจำศูนย์การเรียนรู้ชุมชน คณะกรรมการและผู้ที่เกี่ยวข้อง ไม่ได้รับการพัฒนา
อย่างต่อเนื่อง

2.3 มาตรฐานด้านปัจจัย โดยภาพรวมพบว่าสภาพอาคาร สถานที่และสภาพแวดล้อม
ที่ไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตั้งอยู่ห่างไกลชุมชน อาคารไม่เป็นเอกเทศ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก
ความสะอาดไม่มีเพียงพอ ไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณและไม่มีข้อมูลสารสนเทศ

ABSTRACT

The Title	The Administrative Management of Community Learning Centers of Teachers in Community Learning Centers under Nakhon Si Thammarat Provincial Office of Non-formal and Informal Education Promotion.
The Author	Mrs. Kobkul Klabumpai
Program	Educational Administration
Thesis Chairman	Assistant Professor Dr.Paisan Nimsuwan
Thesis Advisors	Associate Professor Dr.Maitree Chantra Assistant Professor Thongchai Massupong

---

The objectives of this research were 1) to study the administration of community learning centers of teachers in community learning centers under Nakhon Si Thammarat Provincial Office of the Non-formal and informal Education Promotion, and 2) to study the problems and obstacles of teachers in community learning centers towards the administrative management of community learning centers according to the standard of Community learning centers. The samples of this research were 127 teachers in community learning centers. The research instruments were rating scale questionnaires and opened-end questions concerning problems and obstacles towards administrative management of community learning centers. The data were analyzed by arithmetic mean, and standard deviation.

The results were :

1. The administrative management of community learning centers of teachers in community learning centers, under Nakhon Si Thammarat Provincial Office of the Non-formal and Informal Education. was at a high level. When each aspect was considered, it was found that the standard of factor had the highest mean value followed by standard of production and standard of process, respectively.

2. Problems and obstacles towards the administrative management of community learning centers of the teachers under community learning centers according to standard of community learning centers can be summarized as the following :

2.1 The standard of production ; it was found that the recipients could not be able to continuously learn by themselves. They did not have basic skills and they could not participate in all activities. Furthermore, they did not follow the rules, did not seek for knowledge from learning resources. They were not responsible and motivated. They failed the test. Additionally, They were not aware of the benefit of participating in the activities.

2.2 The standard of process ; it was found that there was the lack of the followings : survey of the need of people in the community, activities for the recipients, information system for the follow up, co-operation of networks for participating in the activities, budget, and materials. Moreover, the teachers, the committee, and the staff in the community centers did not continuously receive the training.

2.3 The standard of factors ; it was found that as a whole, the building was not in a good condition. The location and the environment did not support the

learning style. This was because of the fact that the community learning centers were far from public. Moreover, it lacked of budget, material, facilities and information technology.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขข้อบกพร่อง ในการจัดทำวิทยานิพนธ์อย่างดียิ่ง จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล นิ่มสุวรรณ ประธานกรรมการที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทรา และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธงชัย มาศสุพงศ์ กรรมการที่ปรึกษา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาทุกท่านที่ได้ให้ความรู้และพลังความคิด

ขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษา และครูประจำศูนย์การเรียนรู้ชุมชน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครศรีธรรมราช ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ประโยชน์และคุณค่าของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบแต่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ทุกท่าน และผู้มีพระคุณทุกท่าน

กอบกุล กลับอำไพ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ซ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
กรอบแนวคิดของการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ของการวิจัย	5
2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง	6
แนวคิดและหลักการศูนย์การเรียนรู้ชุมชน	6
ความหมายของศูนย์การเรียนรู้ชุมชน	8
ความสำคัญของศูนย์การเรียนรู้ชุมชน	9
วัตถุประสงค์ของศูนย์การเรียนรู้ชุมชน	10
ครุประจำศูนย์การเรียนรู้ชุมชน	11
การบริหารจัดการศูนย์การเรียนรู้ชุมชนตามมาตรฐาน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์	12
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17
งานวิจัยในประเทศ	17
งานวิจัยในต่างประเทศ	25

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย	26
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	26
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	26
วิธีสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	27
วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล.....	28
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	28
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	30
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	31
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	58
สรุปผลการวิจัย.....	60
อภิปรายผล	64
ข้อเสนอแนะ.....	69
บรรณานุกรม.....	71
ภาคผนวก	74
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย.....	75
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	77
ประวัติผู้วิจัย.....	90

